

จดหมายข่าว ศูนย์วิจัยและพัฒนาการสัตวแพทย์ภาคใต้ตอนล่าง

ปีที่ 2 ฉบับที่ 3 ประจำ เดือน มีนาคม 2566

นกพิราบ..ตัวนำโรคอันตราย !!

ผู้เรียบเรียง มิ่งขวัญ นิยมจิตร
นักวิทยาศาสตร์การแพทย์

นกพิราบ เป็นพาหะที่นำเชื้อโรคมาสู่มนุษย์ เป็นนกที่พบได้ทั่วไปในประเทศไทย เห็นนกพิราบตัวเล็ก ๆ อย่างนี้ แต่พกเชื้อโรคต่าง ๆ ไว้ไม่น้อยเลยนะค่ะ และอาจก่อโรคได้มากกว่าที่เราคาดคิดซะอีก..

1. โรคคริปโตคอกโคสิส (Cryptococcosis)

เกิดจากเชื้อรา *Cryptococcus neoformans* พบได้มากในมูลนกพิราบ เป็นเชื้อที่แพร่และเติบโตได้ง่าย โดยเชื้ออาจจู่โจมปอดก่อนเพราะส่วนใหญ่คนจะรับเชื้อเข้าไปจากการสูดดมแล้วแพร่กระจายผ่านกระแสเลือดไปยังอวัยวะอื่น

2. โรคปอดอักเสบ

เกิดการสูดดมเชื้อรา *Cryptococcus Neoformans* ส่งผลให้เกิดอาการติดเชื้อที่ปอด คล้ายกับโรคคริปโตคอกโคสิส

3. โรคเยื่อหุ้มสมองอักเสบ

เกิดจากการสัมผัสมูลของนกพิราบสามารถติดเชื้อผ่านระบบทางเดินอาหารได้

4. โรคไขหวัดนก

เป็นการติดเชื้อไวรัสสายพันธุ์เอในสัตว์ปีก ปกติแล้วจะติดต่อกันระหว่างสัตว์เท่านั้น แต่บางสายพันธุ์สามารถแพร่เชื้อมาสู่คนได้

5. โรคจิตตาโคซิส (Psittacosis) หรือโรคไขนกแก้ว

เกิดจากการติดเชื้อแบคทีเรีย *Chlamydia Psittaci* และโรคนี้ยังเป็นสาเหตุทำให้เกิดโรคปอดบวมได้อีกด้วย

6. โรคฮิสโตพลาสโมซิส (Histoplasmosis)

เกิดจากการติดเชื้อรา *Histoplasma* ซึ่งจะอยู่ในดินที่นกพิราบถ่ายมูลทิ้งไว้

7. โรคซาลโมเนลโลซิส (Salmonellosis)

เกิดจากการรับประทานอาหารหรือดื่มน้ำที่ปนเปื้อนเชื้อ *Salmonella* โดยมีนกพิราบเป็นพาหะของโรค

นอกจากนี้ในตัวนกพิราบยังมีโรคนกและฝุ่น ก่อให้เกิดการแพ้ และมีพยาธิ และไวรัสตับอักเสบบี อีกด้วย

นกพิราบ..ตัวนำโรคอันตราย !!

การป้องกันเชื้อโรคจากนกพิราบ

1. หลีกเลี่ยงการสัมผัสนกพิราบ หรือเข้าไปอยู่ในฝูงนกพิราบรวมทั้งสัมผัสนกพิราบที่ตายแล้ว

2. หากมีความจำเป็นต้องอยู่ที่มีนกพิราบหรือมูลของนกพิราบ ควรสวมหน้ากากอนามัยและล้างมือให้สะอาด

3. ไม่ให้อาหารแก่นกพิราบ

4. ไล่นกพิราบออกจากที่อยู่อาศัย

5. ทำลายรังนกพิราบ พร้อมทั้งทำความสะอาด

ที่มา:https://www.petcharavejhospital.com/th/Article/article_detail/Prevent-germs-from-pigeons-for-the-safety-of-the-brain

โรคพิษสุนัขบ้า

สุนทรภรณ์ ภักดีชน นักวิทยาศาสตร์

โรคพิษสุนัขบ้า (Rabies) หรือโรคกลัวน้ำ เป็นโรคติดเชื้อในระบบประสาทจากสัตว์สู่คน เชื้อโรคพิษสุนัขบ้าไม่ได้พบแค่ในสุนัขเท่านั้น แต่พบได้ในสัตว์เลี้ยงลูกด้วยนมหลายชนิด เช่น สุนัข แมว วัว ลิง หนู กระต่าย เป็นต้น

อาการโรคพิษสุนัขบ้า มีอะไรบ้าง

•อาการเริ่มแรก

ไข้ต่ำ เจ็บคอ เบื่ออาหาร อ่อนเพลีย และต่อมาจะมีอาการคันบริเวณแผลที่ถูกกัด มีอาการคลุ้มคลั่ง

•อาการทางประสาท

กระสับกระส่าย กลัวแสง ไม่ชอบเสียงดัง กระวนกระวาย มีอาการหนาว สั่น กลืนลำบากโดยเฉพาะของเหลว อย่างเช่น น้ำ โดยจะมี อาการเกร็ง ทำให้ไม่อยากดื่มน้ำ

•อาการสุดท้าย

เกร็ง หายใจไม่ออก แน่นหน้าอก กล้ามเนื้อกระตุก รวมถึงแขนขาอ่อนแรงลง หมดสติและเสียชีวิตในที่สุด

โรคพิษสุนัขบ้า

หากถูกกัดแล้ว ควรปฐมพยาบาลเบื้องต้นอย่างไร

1. ล้างแผลด้วยน้ำสะอาด ฟอกสบู่เบาๆ ให้ถึงก้นแผล และล้างสบู่ออกให้หมด (ทำซ้ำเป็นเวลานาน 15 นาที)

2. ทายาเบตาดีน การล้างแผลจะช่วยโอกาสการติดเชื้อได้ถึง 80%

3. รีบมาพบแพทย์โดยเร็วที่สุด เพื่อจะได้ประเมินระดับของบาดแผล และฉีดวัคซีนป้องกันโรคพิษสุนัขบ้า

การป้องกันตนเองที่ดีที่สุดคือ ป้องกันไม่ให้ถูกสัตว์มีเชื้อกัด

โรคพิษสุนัขบ้าไม่สามารถรักษาได้ แต่สามารถป้องกันได้

รับวัคซีนเมื่อถูกสัตว์ที่ไม่มั่นใจว่ามีเชื้อกัด

หากไม่มั่นใจควรรีบปรึกษาแพทย์เพื่อวินิจฉัยอย่างละเอียด

ที่มา : <https://www.sikarin.com/health/โรคพิษสุนัขบ้า-ติดเชื้อ>

โรคพิษสุนัขบ้า

หลากหลายความเข้าใจผิด โรคพิษสุนัขบ้า

ความเชื่อ :

โรคพิษสุนัขบ้าพบในสุนัขเท่านั้น

ความจริง :

โรคพิษสุนัขบ้าพบได้ในสัตว์เลี้ยงลูกด้วยนมหลายชนิดแต่สัตว์ที่มีโอกาสก่อให้เกิดโรคได้สูงคือ คือ สุนัขและแมว

ความเชื่อ :

โรคพิษสุนัขบ้า เกิดในฤดูร้อนเท่านั้น

ความจริง :

โรคพิษสุนัขบ้าติดต่อกันได้ในทุกฤดู แม้จะโดนกัดในฤดูหนาวหากไม่มั่นใจว่าสัตว์ปกติ และได้รับวัคซีนป้องกันโรคหรือไม่ ผู้ถูกกัดควรไปพบแพทย์เพื่อรับวัคซีนป้องกันโรคทันที

ความเชื่อ :

เชื้อพิษสุนัขบ้ามีเฉพาะในสุนัขหรือแมวที่มีอายุมาก ตัวโต

ความจริง :

ลูกสุนัขหรือลูกแมวอายุ 1-3 เดือนก็มีโอกาสได้รับเชื้อขณะคลอด และจากแม่ในขณะที่เลี้ยงดูจากการเลียหรือให้นมซึ่งในขณะนั้นแม่อาจจะยังไม่แสดงอาการของโรคออกมา

โรคพิษสุนัขบ้าไม่สามารถรักษาได้ แต่สามารถป้องกันได้ การป้องกันตนเองไม่ให้ถูกสัตว์มีเชื้อกัด และการรับวัคซีนเมื่อถูกสัตว์ที่ไม่มั่นใจว่ามีเชื้อกัด จึงเป็นการป้องกันที่ดีที่สุด

ที่มา : ศ.นพ.ธีระวัฒน์ เหมะจุธา <https://chulalongkornhospital.go.th/kcmh/line/โรคพิษสุนัขบ้า>

สรุปผลการปฏิบัติงาน

ผลการดำเนินงานวินิจฉัยและชันสูตรโรคสัตว์

ชัญญานุช วิชัยดิษฐ์ นายสัตวแพทย์ชำนาญการ

ตารางแสดงผลการดำเนินงานวินิจฉัยและชันสูตรโรคสัตว์รายตัวอย่าง ระหว่างเดือนกุมภาพันธ์ 2566

วินิจฉัยและชันสูตรโรคสัตว์		
เป้าหมาย	ผลงาน	%
6,176	2,580	41.77

ตารางแสดงผลการตรวจวินิจฉัยโรคอหิวาต์แอฟริกาในสุกร (ASF)

ลำดับ	ชนิดตัวอย่าง	สะสม (3 ต.ค.65-19 มี.ค.2566)			สะสม (1 มี.ย.2564-19 มี.ค.2566)		
		ตัวอย่าง	ผลบวก	ยืนยัน	ตัวอย่าง	ผลบวก	ยืนยัน
1	ผลิตภัณฑ์	0	0	0	0	0	0
2	ซากสุกร	5	0	0	162	0	0
3	วัตถุดิบอาหารสัตว์	0	0	0	0	0	0
4	โรงฆ่า	0	0	0	544	0	0
ฟาร์มสุกร							
5	อวัยวะ/เลือด	75	0	0	395	10	0
6	สัตว์ป่วย/ตาย	0	0	0	0	0	0
7	อื่นๆ (Surface swab, Oral swab)	435	0	0	2,282	5	0
รวม		515	0	0	3,383	15	0

ACTIVITY

ศวพ ภาคใต้ตอนล่าง เข้าร่วมประชุมหารือการเตรียมข้อมูลการตรวจวินิจฉัยทางห้องปฏิบัติการเพื่อเตรียมความพร้อมรับการตรวจประเมินเพื่อขอคืนสถานภาพปลอดกาฬโรคแอฟริกาในม้าจากองค์การสุขภาพสัตว์โลก

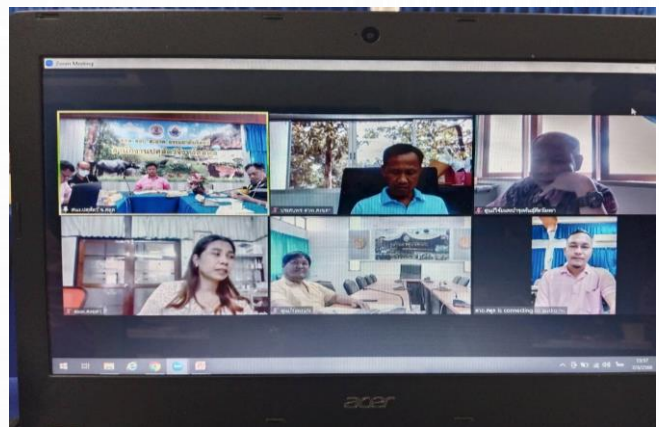

วันที่ 21 กุมภาพันธ์ 2566 นายสัตวแพทย์ประสพพร ทองนุ่น ผู้อำนวยการศูนย์วิจัยและพัฒนาการสัตวแพทย์ภาคใต้ตอนล่าง เข้าร่วมประชุมหารือการเตรียมข้อมูลการตรวจวินิจฉัยทางห้องปฏิบัติการเพื่อเตรียมความพร้อมรับการตรวจประเมินเพื่อขอคืนสถานภาพปลอดกาฬโรคแอฟริกาในม้าจากองค์การสุขภาพสัตว์โลก โดยมีนายสัตวแพทย์ณรงค์เลียงเจริญ ผู้อำนวยการสำนักควบคุม ป้องกันและบำบัดโรคสัตว์ เป็นประธานการประชุม ณ ห้องประชุม JICA สถาบันสุขภาพสัตว์แห่งชาติ กรมปศุสัตว์ เพื่อเตรียมความพร้อมดำเนินงานระยะขอคืนสถานภาพปลอดกาฬโรคแอฟริกาในม้าจากองค์การสุขภาพสัตว์โลกโดยตั้งเป้าหมายที่จะดำเนินการให้ได้สถานภาพปลอดโรคภายในปี พ.ศ. 2566 ซึ่งเมื่อประเทศไทยปลอดโรค AHS แล้วจะส่งผลให้ประเทศไทยสามารถจัดการแข่งขันกีฬาม้าระดับนานาชาติรายการต่างๆ ได้ กระตุ้นการท่องเที่ยวที่เกี่ยวข้องทั้งระบบ และทำให้เศรษฐกิจของประเทศโดยรวมดีขึ้น รวมทั้งกิจการการนำเข้า ส่งออกสัตว์กลุ่ม Equids จะสามารถดำเนินการได้ตามปกติ

ACTIVITY

สตูลเมืองหน้าอยู่ มุ่งสู่การปศุสัตว์ยั่งยืน

“ปศุสัตว์จังหวัดสตูล ประชุมคณะกรรมการขับเคลื่อนนโยบายของกรมปศุสัตว์ (DLD-Co-ordinator : DLD-C) ในระดับพื้นที่ ครั้งที่ 2/2566”

วันที่ 7 มีนาคม 2566 เวลา 13.00 - 14.00 น. นายประสงค์ เรืองสวัสดิ์ ปศุสัตว์จังหวัดสตูล เป็นประธานในการประชุมคณะกรรมการขับเคลื่อนนโยบายของกรมปศุสัตว์ (DLD-Co-ordinator : DLD-C) ในระดับพื้นที่จังหวัดสตูล ครั้งที่ 2/2566 ตามตัวชี้วัดระดับความสำเร็จในการขับเคลื่อนนโยบายของกรมปศุสัตว์ (DLD Co-ordinator : DLD-C) ของปศุสัตว์จังหวัด ร่วมกับส่วนราชการสังกัดกรมปศุสัตว์ที่ได้รับการแต่งตั้งคณะกรรมการขับเคลื่อนนโยบายของพื้นที่ ประกอบด้วย ผู้อำนวยการศูนย์วิจัยและพัฒนาอาหารสัตว์ หัวหน้าด่านกักกันสัตว์สตูล ผู้อำนวยการศูนย์วิจัยและพัฒนาการสัตวแพทย์ภาคใต้ตอนบน ผู้อำนวยการศูนย์วิจัยและพัฒนาการสัตวแพทย์ภาคใต้ตอนล่าง ผู้อำนวยการศูนย์วิจัยการผสมเทียมและเทคโนโลยีชีวภาพสงขลา ผู้อำนวยการศูนย์วิจัยและพัฒนาแพะแกะ ผู้อำนวยการศูนย์วิจัยและบำรุงพันธุ์สัตว์เทพา ปศุสัตว์อำเภอในพื้นที่ และหัวหน้ากลุ่ม/ฝ่ายในสังกัดสำนักงานปศุสัตว์จังหวัดสตูล เพื่อติดตามความก้าวหน้าผลการดำเนินงาน พร้อมทั้งร่วมเสนอและพิจารณาแผนการขับเคลื่อนนโยบายของกรมปศุสัตว์ DLD-C ให้เกิดผลสัมฤทธิ์ในการดำเนินนโยบายด้านปศุสัตว์ภายในพื้นที่อย่างเป็นรูปธรรม และเป็นไปในทิศทางเดียวกันกับนโยบายกรมปศุสัตว์ ผ่านระบบ Zoom Meeting ณ ห้องประชุมสำนักงานปศุสัตว์จังหวัดสตูล

ACTIVITY

“ประชุมสัมมนาเชิงปฏิบัติการขับเคลื่อนโครงการโคบาลชายแดนใต้”

วันที่ 17-19 มีนาคม 2566 นายประสพพร ทองนุ่น ผู้อำนวยการศูนย์วิจัยและพัฒนาการสัตวแพทย์ ภาคใต้ตอนล่าง จ.สงขลา เข้าร่วม “ประชุมสัมมนาเชิงปฏิบัติการขับเคลื่อนการดำเนินงานส่งเสริมอาชีพด้านการเกษตรในจังหวัดชายแดนภาคใต้ ปีงบประมาณ พ.ศ.2566 ครั้งที่ 2/2566” เพื่อร่างคู่มือปฏิบัติงานโครงการโคบาลชายแดนใต้ ภายใต้โครงการเมืองปศุสัตว์ตามกรอบระเบียบเชิงเศรษฐกิจฮาลาล จังหวัดชายแดนภาคใต้ และบูรณาการการปฏิบัติงานตามภารกิจของกรมปศุสัตว์ โดยมีนายสัตวแพทย์ ประภาส ภิญโญชีพ รองอธิบดีกรมปศุสัตว์ เป็นประธานในที่ประชุม และมีนายวิวัฒน์ ไชยชะอุ่ม ผู้อำนวยการกองส่งเสริมและพัฒนาการปศุสัตว์ นายสัตวแพทย์บรรจง จงรักษ์วัฒนา ปศุสัตว์เขต 9 พร้อมด้วย ปศุสัตว์จังหวัด หัวหน้าส่วนราชการสังกัดกรมปศุสัตว์ ในพื้นที่ปศุสัตว์เขต 9 เข้าร่วมประชุม ที่โรงแรมการ์เดนวิว เบตง อำเภอเบตง จังหวัดยะลา

@@@ครอบครัวปศุสัตว์ ทำด้วยใจ ทำให้ไว ทำได้จริง@@@

ACTIVITY

นายประสพพร ทองนุ่น
ผู้อำนวยการ
ศูนย์วิจัยและพัฒนาการสัตวแพทย์ภาคใต้ตอนล่าง

โครงการซ้อมแผนการปฏิบัติงานและมาตรการเตรียมความพร้อมการเฝ้าระวังและควบคุมโรคไข้หวัดนก ปีงบประมาณ 2566

วันที่ 22 - 24 กุมภาพันธ์ 2566 นายประสพพร ทองนุ่น ผู้อำนวยการศูนย์วิจัยและพัฒนาการสัตวแพทย์ภาคใต้ตอนล่าง , ศูนย์วิจัยและพัฒนาการสัตวแพทย์ประจำภูมิภาค, สถาบันสุขภาพสัตว์แห่งชาติ, และฝ่ายสุขภาพสัตว์สำนักงานปศุสัตว์เขต และจังหวัด เข้าร่วมฝึกอบรมโครงการซ้อมแผนการปฏิบัติงานและมาตรการเตรียมความพร้อมการเฝ้าระวังและควบคุมโรคไข้หวัดนก ปีงบประมาณ 2566 เพื่อเป็นการเตรียมความพร้อมในการดำเนินงานเฝ้าระวังและควบคุมโรคไข้หวัดนกในพื้นที่ ณ โรงแรมเชียงใหม่ฮิลล์ ออคิด อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่

ที่ปรึกษา

ประสพพร ทองนุ่น

บรรณาธิการ

อุไม บิลหมัด

ผู้ช่วยบรรณาธิการ

ชญัญญา วิชัยดิษฐ

กองบรรณาธิการ

พรทิพย์ ชุ่มชื่น, ทริกา จันทมนิโชติ, ธนสรณ์ นิลพรหม, นฤมล บุญราศรี, อาภาพร อินทร์ฤทธิ์, มิ่งขวัญ นิยมจิตร, สุนทราภรณ์ ภักดีชน, ศาสตรา รัตนพันธ์, ภัทรนันท์ เอียดยอด, รุ่งรัตน์ เกตุมงคล และ เสาวนีย์ ขอบหวาน

ผู้จัดทำ

เสาวนีย์ ขอบหวาน

เผยแพร่ทาง

<http://vrds.dld.go.th/>

ศูนย์วิจัยและพัฒนาการสัตวแพทย์ภาคใต้ตอนล่าง จังหวัดสงขลา

